

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. Quid sit appellatio & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

hoc differt sententia & res judicata à lege & Canonice, quia lex & Canon omnes omnino obligant, cap. 1. sup. de constitutis. Et ideo, si ex duobus hæredibus debitoris alter condemnatur, alter integra defensio est, etiam si ex eadem causa cum hærede sciverit agi, l. Sapè D. de re judicata.

Dixi regulariter, quia hæc regula, quod res inter alios acta alii non præjudicet, patitur quasdam exceptiones, de quibus, in d. l. Sapè D. de re judicata. Nam si quis de ea te, cuius actio vel defensio primum sibi competit, agi patiatur cum sequenti vel alio, & taceat, sententia contra sequentem latet, ipsi etiam præjudicabit, d. l. Sapè v. g. Si gener socorum vel possessor venditorem, de proprietate rei emptæ vel in dotem datam experiri patiatur, condemnato socero vel venditore, sententia nocebit generi vel possessori: quia licet cum his actum non sit, tamen quia ex eorum voluntate actum esse intelligitur, eis scientibus præjudicabit.

3. Tertius effectus est, producere auctori, quo lata est, actionem judicati sive rei judicatae, ut præstet reus id, in quo condemnatus est, satisfaciatque sententia, l. Auctoris 8. Cod. de robis creditis. Estque civilis ea auctio, descendens ex legi xii. Tabb. Item personalis, l. 3. §. 11. D. De pecunio: perpetua & rei persecutoria, hæredi & in hæredem competens, l. Miles §. ult. D. de re judicata. Reo verò per sententiam absolutum producit exceptionem rei judicatae, contra auctorem ejusque hæredem vel alium, ejus nomine agentem, l. Rei judicata D. de except. rei judicata. nisi forte nunc ab intestato conveniatur, qui ante ex testamento conveniebatur.

4. Denique sententia semel lata non rescindit prætextu instrumentorum de novo reperitorum, vel aliarum probationum, c. Inter monasterium, c. Suborta 21. b. 2. l. Subprætextu Cod. De transacti. l. Sub specie D. de re judicata. Nisi lata sit ex presumptionibus, aut ex opinione peritorum in aliqua arte, aut in causa matrimoniali, aliusque causis exceptis, de quibus Glos. in c. Lator. 7. b. 2. nec item ratione erroris in calculo seu computatione, l. 2. Cod. de re judicata, l. unica Cod. de errore calculi; nisi error calculi in sententia exprimatur, l. 19. §. 1. D. Quia sententia sive appellatio resinduntur. Solutum

quoque auctoritate rei judicatae non reperiuntur, tanquam indebitum, l. Cod. de constitutis indebiti, l. Si fidei usus r. h. in omnibus D. Mandatis, Cumptarem D. Familia et sciscunda.

TITULUS XXVIII.

De Appellationibus, Recusationibus, & Relationibus.

§. I.

Quid sit Appellatio & quotuplex.

1. RATIO ordinis.
2. Appellatio quid sit.
3. Alia est judicialis, alia Extrajudicialis.
4. Extrajudicialis quomodo fiat.
5. Item appellationum alia rationabiles, alia stratoria &c.

1. Quid sententia subinde fertur contra ius alterius litigantium, sive per impunitam Judicis, sive quia litigator non satis ius suum deduxerit & probaverit: id est necessarium fuit introducetur appellandi ulus, l. 1. D. hoc. Nam per appellationem effectus sententia impeditur, que alias transiret in rem judicatanam & quia Recusatio ac Relatio convenienter cum Appellatione in jurisdictione Judicis suspendenda, id est, ne Tituli multiplicentur, simul & semel de his tribus tractandum erit.

2. Est autem Appellatio hoc loco ab inferiore Judice ad superiori facta provocatio, ratione gravaminis illati vel inferendae.

3. Ea est duplex, judicialis, quæ propriè & strictè dicitur Appellatio; & extrajudicialis, Clement., 3. cod. tit. & hæc dicitur Appellatio latè sumpta. Illa est à sententia sive definitiva breve interlocutoris, ut ea corrigatur: hac autem ab auctibus & decretis extrajudicialibus, l. 1. c. Concertationi hoc sit in c. l. 1. §. solent D. Quantus appellandum sit, ut dum appellatur ab electione, spoliacione, & similibus, d. Clement. 3. cod. tit. Et solet dici Provocatio ad causam & habet vim conventionis, s. Cum sit &

mar. 5. §. si virū b.t. ideoque fieri debet ad Iudicium ordinarium, coram quo citandus & vocandus esset adversarius pro lite, dum est litigandum via ordinaria, d. c. Cum sit Romana in fine, Gloss. in de Concertatione in V. gravatum: nec unquam suspendit executionem, nec causas attentata, e. Communiter 11. sup De electione, Gonzales ad Reg. VIII Cancell. Glos. 9. in annotat. contra nullitatem & attentatum. 29. ubi subiungit, hanc esse uiam differentiam interappellationem extrajudicialem & judicialem, ex quatuordecim, quas assignat Abbas in e. Bona memoria 51. b.t.

4. Rursus Extrajudicialis est duplex: aut enim non à Iudice, sed à parte extra judicium appellatur, d.e. Bona memoria; vel à Iudice extra judicialiter procedente.

5. Appellationum, sive Judicialium sive Extrajudicialium, aliæ sunt rationabiles & justæ fidelegitimæ, alia frustatoræ, frivole, in arias & leves. Frustatoria, ut quæ moranda solutionis vel suspendendi judicii causæ interponantur, Tutor D. De usuris. Frivole autem & leves, quæ pro minimis rebus interciuntur, queque & tales ut temerariae rejiciuntur, & quas etiam rejicit Ulp. in l. Si rem alienum §. solutum autem D. De pignoribus actions.

§. II

Quis appellare possit.

1. Appellat quilibet, cuius interest.

2. Unius è scissi appellatio etiam alii prodest.

3. Et domini prodest subditos.

4. Excommunicatus in iudicio rectè appellat.

5. Item procurator habens mandatum.

6. Non gravatus non appellat.

1. Appellare potest non solus is, qui condemnatus est nomine sive suo sive alieno, vel uti procuratorio, tutorio, l. 4. § fin. & tutor 27. D. hiscit, modo non sit condemnatus ut contumax, l. 1. Cod. Quorum appellat, non recip. sed etiam quilibet alius, cuius interest, licet condemnatus non sit, l. 1. D. De appellat recip. Hinc enim humanitatis ratione receptum est, ut prominato ad supplicium provocare quilibet possit, l. 6. D. hoc sit, quasi omnium intersit innocentem defendi, & hominem hominis beneficio affi- 2. Servus D. De servis exportando.

2. Quod si unus è pluribus appellaverit, & causa sit communis, & una eademque omnium defensio, appellatio eius etiam prodest aliis, qui non appellaverint, l. 1. & 2. Cod. Si unus ex pluribus appell l. 10. § fin. D. eod. Quod obtinet in correis criminalibus, Iul. Clavis §. fin. q. 9. 4. verste. Quaro numquid. Licet aliud obtineat in beneficio restitutionis, in quo unius restituot alteri non prodest, d. l. 2. & l. 1. Cod. Si in communione eademque causa in integrum resistit postuletur.

3. Sed & domini appellatio subditu prodest, si subditu saltem per consequentiam intersit, arg. e. Deletis 55. b.t.

4. Excommunicatus appellare quidem potest judicialiter, quia illa appellatio est species defensionis, quem ne quidem diabolo degandam scribit Speculator, extrajudicialiter vero appellare non potest, quia talis appellatio habet vim conventionis: atqui excommunicatus alterum convenire non potest.

5. Ut autem procurator possit appellare, mandatum habeat necesse est, saltem generale, hoc que sufficit, cum appellatio sit de prosecutione primæ instantiæ: & ideo tenetur quoque appellare, & appellatiouem à se interpositam denunciare domino illis casibus, quibus prosequi non tenetur, cap. penult. sup. De procurat. An autem & quando possit vel tenetur aut non tenetur eam prosequi vide Scacciam Tract. De appellacione question. 5. Calvolum in Praxi §. Procurator Conclus. 1.

6. Quemadmodum vero quilibet gravatus & cuius interest potest appellare, ita è diverso non gravatus, & cuius non interest, non appellat, quia gravamen est causa appellationis, quo proinde cessante cessat appellatio. Hinc ob veram contumaciam condemnatus non appellat, quia non dicitur is gravatus. Similiter nec notorius delinquens seu confessus & convictus, quia non dicitur quoque gravatus. Sed & frivole appellans audiit non debet, quia gravatus non sit, sed alium gravare studeat; unde etiam multari vel excommunicari potest.

§. III.

A quibus Iudicibus appellare liceat.

1. Regulariter ab omnibus iudicibus appellatur.

2. Fallit in Principe, non recognoscente superiorum.

3. Fallit in eum in supremis Consilii.